

Lindberghov zastopnik je na pokopališču plačeval banditom denar

Iz Rusije se poroča, da so ta-
i- obesili tri moške, ki so bili
e- dolženi grafta. Če bi isto stor-
ci- z vsemi graftarji v Cleveland
li- tedaj bi bil rabelj zaposljen p-
hodnjih 100 let.

"AMERIŠKA DOMOVINA"

(AMERICAN HOME)

SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:

Za Ameriko in Kanado na leto \$5.50 Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.00 Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00; četrt leta \$1.75
Za Evropo celo leto \$7.00, pol leta \$3.50.
Posamezna številka 3 cente.

Vsa pisma, dopise in denarne pošiljave naslovite: Ameriška Domovina,
6117 St. Clair Ave., Cleveland, O. Tel. Henderson 0628

JAMES DEBEVEC and LOUIS J. PIRC, Editors and Publishers

Entered as second class matter January 5th, 1909, at the Post Office
at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879.

83

No. 87, Wed., April 13th, 1932

Prevarjeni Lindbergh

Nedavno tega smo čitali v časopisju, da sta bila Mr. in Mrs. Lindbergh prisiljena pogajati se z banditi, voditelji gangežev in raketirjev, katere sta prosila, da posredujejo, da se jim vrne 21 mesecev stari sinček-prvorojenec. Lindbergh, najslavnejši sin današnje Amerike, je moral prositi glavjarje banditov za milost, potem ko je odpovedala postava, policija in oblast. Sramotno za ves ameriški narod, da se kaj takega sploh more zgoditi v tako prosvitljeno deželo.

In ko je Lindbergh dobil sporočilo od banditov, da so pripravljene izročiti otroka, ako plača Lindbergh \$50,000, tedaj je Lindbergh z veseljem poslal denar na določeno mesto. Banditi so vzeli denar, obljubili vrniti otroka, toda otroka ni od nikoder. Tako je bil Lindbergh prevarjen, osleparjen za denar in za otroka. Prvi sin naroda mora s tugo v srcu gledati popolni polom ameriškega družabnega reda in oblasti.

Žalostno je bilo dovolj, ko je bil Lindbergh prisiljen obrniti se za pomoč na voditelje ameriških banditov. Vsa Amerika, ne, ves kulturni svet se je zgražal, toda drugega pota Lindberghu ni kazalo, kajti v očetovski ljubezni je pač šel tako daleč, kot mu je kazalo in narekovalo očetovske srce. Kateri oče ne bi v enakem slučaju storil enako, kot je naredil Lindbergh!

Toda ko je bilo vse dogovorjeno in domenjeno in je Lindbergh plačal banditom denar, vedo danes ravno toliko, kje je otrok, kot so znali na dan, ko je bil otrok odpeljan.

Ko se je Lindbergh pogajal z raketirji in gangeži, tedaj se je pisalo tuintam, o "dobrem značaju raketirjev," o "zlatih sročih in čustvih banditov," in začelo se je te roparje in morilce imetja in življenja, nekako častiti. Pisalo se je, da ti zakrknjeni gangeži in raketirji imajo vseeno še toliko poštenja, da bodo pomagali, ko se gre za slučaj ugrabljenega nedolžnega otroka.

Gangeži so gangeži, pa postavite jih kamorkoli, v osrčje mesta, v podzemeljske luknje in brloge, bodisi, da ropajo in morijo, da kljubujejo postavi ali pa ugrabljajo otroke. Gangež je pripravljen udariti vas kjerkoli, zabosti vas v hrbet kjerkoli. Izdajalec je postave, izdal bo svojega brata, za katerega umor je prejel plačilo, izdal bo očeta in mater, katerega je prej odnesel otroka, dobil denar za obljubo, da ga vrne, potem pa pogoltno obljubo in se satansko smeje v svojem brlogu.

Kaj je danes! Policija je odpovedala, postava ne more za banditi, oblasti so odnehale s svojo močjo, gangeži so osleparili Lindbergha! Kam naj se oče ugrabljenega otroka sedaj obrne? Ves narod je poln sočutja z Lindberghom, žaluje z očetom in materjo, toda ko je sila najvišja, očitno ni pomoči od nikoder.

Gangeži so odpovedali svojo moč Lindberghu, in ravno tako je odpovedala postava, na katero se je Lindbergh najprevo obrnil za pomoč. Kam naj se obupani oče danes obrne? Ali mu postava lahko pomaga danes na drug način, ali je izrabila vso svojo silo in moč, ki jo zna sicer v drugih slučajih tako spretno izvajati. Na bandite se vlada, niti postava ne moreta več obrniti, ker s svojo zahrbtnostjo so dokazali, da je zginila pri njihova trohica poštenja in gentlemanstva.

Kam je prišla današnja Amerika? Včasih smo govorili, da so tudi med tatovi in roparji poštenjaki, svoje dni je bila pri najslabšem človeku trohica poštenja, ki je pa danes popolnoma se osušila. Postava je naredila bandite, dočim jih je včasih slaba vzgoja in družba, in danes niti postava niti bandit ne zmoreda ničesar več. Včasih se je kradlo otroke in se jih vrnilo za gotovo odkupnino, danes se jih krađe, izsili denar in otroke potem najbrž — umori.

Kaj enakega ni bilo nikdar prej slišati. Zginila je tudi pri banditih zadnja trohica sramu in poštenja. Prohibicija je Ameriko pahnila v brezmejno brezdnost.

D O P I S I

Turner, Montana. — Name-nil sem se napisati poročilo in zahvalo vsemu osebju, ki je sodelovalo v tork 5. aprila zvečer na radio oddaji postaji WTAM v Clevelandu in nas razveseljevali s petjem in godbo. Ko sem bral v Ameriški Domovini, da bodo peli Slovenci v Clevelandu na radio postaji ob enajstih zvečer, je bila moja prva skrb, če bo lepo vreme. Ker v lepem vremenu lahko dobimo iz Clevelanda radio program jako čist. Tudi so glasovi bolj čisti v poznejših urah. Toda torkov radio program je bil naznanjen za enajsto uro, in takrat je pri nas šele deveta ura zvečer. To me je malo skrbelo.

Sklenil pa sem, da bom kolikor mogoče več naših rojakov skupaj spravil, da bomo poslušali slovenski radio program.

Mislil sem si, da bi bilo najboljši, če bi šli vsi k Mr. Louis Modicu, ki ima izvrsten radio aparat na devet tubov in s katerim lahko dobijo postaje do 2,000 milj daleč.

Še to moram pripomniti, da tudi tukaj pozimi radi marjašmo, ampak ne za denar, pač pa za žveplenke. Žveplenke večkrat bolj prav pridejo kot denar in druga pa je: ker denarja nimamo. Tako se shajamo vsakikrat pri drugem. In kar vsi skupaj gremo, staro in mlado, da ni potem nobenih sitnosti, če človek malo kasneje domov pride. Toda ker se je pri nas pričelo delo na polju, ni več misliti na večerne sestanke, ker sedaj bomo bolj potrebovali počitka kot pa marjašanje.

Ameriško Domovino sem dobil v soboto, v kateri je bil na-

znanjem slovenski radio program. Težko mi je bilo čakati do torka večera, toda če je človek zaposlen čez dan, gre čas hitro naprej. Ves čas sem premišljeval in delal načrte, kako bom rojake skupaj spravil, ker drugi niso še nič vedeli o tem, povedati jim pa tudi nisem hotel, ker so nekateri oddaljeni po osem in več milj od mene. Ko pride zaželjeni večer, se odpravimo s trukom od doma. Najprej smo spotoma pobrali družino mojega sina in se skupno odpeljemo k Mr. Louis Modicu.

Mrs. Modic nas takoj vpraša, če smo prišli marjašat, in pripomni: "Pa ja ne boste celo noč marjašali, zjutraj pa, ko bo treba iti na delo, boste pa spali." Ker je nisem hotel spraviti takoj v slabo voljo, ji povem, da smo prišli poslušat slovensko petje.

"Kdo bo pa pel?" me vpraša. "I, bo že kdo, saj nas je došti," ji odvrnem. "Sedaj grem še po Mr. in Mrs. Anton Modic in sin John bo tudi prišel."

"Mohor Tone ne zna pet in naš tudi ne," mi odgovarja Mrs. Modic. "Ves dan za konji hodijo in nanje kričijo, tako da so vsi hripavi zvečer. Sedaj naj jih pa še mi poslušamo."

"Bom pripeljal pa še Mr. in Mrs. John Modica, potem bo pa že šlo," jo tolažim.

"Kaj pa vam je, Mr. Mohar? Saj je prvi april že minil. John pa res ne zna peti, ona bi že zapela in če bi samo ženske pele, bi še nekaj skupaj spravile. Najbolj zna pa Mrs. Mohar pet, sej sem jo že slišala. Če bo ona pomagala, bo že šlo."

"Ja, ja, moja stara pa že zna, posebno kadar je treba nad menoj kaj zakričati," pripomnim.

"Nad teboj pa moram, saj še tako ne slišiš, ko si napol gluha. Samo kadar te vprašam, če hočeš enega kratkega, takrat pa dobro slišiš, pa če še tako potihno rečem," se oglasi moja boljša polovica.

No, pa ni kazalo drugače, da sem povedal, da smo prišli poslušat slovensko petje, katerega bomo slišali po radio iz Clevelanda. Vsi so bili nadvse veseli te novice in Mrs. Modic je šla takoj k radio aparatu in dobila WTAM postajo. Povedala je, da se bo nocoj dobro slišalo, da je vreme ugodno. Torej je bilo treba iti še po druge. Najprej se oglašim pri Tonetu Modicu. Povem, da smo se ustavili pri Lovjetu in naj prideta tudi ona dva. Mrs. Modic takoj pove, da ne bosta šla, Tone pa ni vedel, kaj bi odgovoril. Tone je namreč jako zvest marjašar in ni vso zimo enega večera zamudil. Če bi imela clevelandska družva tako zveste člane, bi bile seje 100% obiskovane. Se reče, če bi se marjašalo.

Ker ni bilo dosti časa, sem pa kar povedal, naj gredo poslušat slovenske pesmi, ki jih bomo slišali naravnost iz Clevelanda. Potem je bilo pa vse dobro. Ko sem tako vse sosede skupaj speljal, je manjkalo še 15 minut do devete ure, ali po clevelandskem času, enajste ure. Lahko si mislite, kako so šle tiste minute počasi naprej. Če bi naši konji tako počasi njivo orali, bi nikdar ne prišli do konca. Vsi smo imeli oči obrnjene proti uri in ko ura udari devet se zasliši oznanilo, da se bo sedaj pričel slovenski program. Vse je umolknilo, še dihati si nismo upali, da bi kaj ne preslišali. Najprej se je zaigral radecki marš in potem prelepa pesem: Je pa davi slanica pala. Zatem je zapela Mitzi Grdina ter Josie Lausche in Mary Udovich. Petje je bilo nadvse krasno. Ko sem se ozrl okrog sebe, sem videl, da so imeli vsi solzne oči. Saj ni čuda, ko smo slišali slovensko pesem prvič, kar smo zapustili Cleveland in od tega je že 17 let. Tudi govor Mr. Frank Lausche-ta nam je segel globoko v srce, ko je tako lepo povedal o naši stari domovini.

Čes nam je le prehitro potekel. Na tem mestu se moram iskreno zahvaliti vsem, ki so nas po radio tako razveselili na daljavo

1,700 milj, sem na Montansko prerijo. Hvala tudi Ameriški Domovini, ki nas je na to opozorila. Ako bi ne imel tega lista, pa bi ne bil slišal to lepo slovensko petje. List je v resnici vreden vse podpore in bi ga moral naročiti vsak brat, star in mlad.

K sklepu pozdravljam vse rojake in rojakinje širom Amerike.

Josip Mohar.

Opomba. Poslal sem pismo tudi na WTAM postajo in se jim zahvalil za program.

Cleveland, O. — Dovolite mi, da se zahvalim Jakutu, ki je tako uredil, da sem dobila nogavice. Da so lepe, se razmere, ker Mr. Stampfel, kamor sem šla po nagrado, ima najboljši in najlepše stvari v trgovini in mi je z veseljem postregel, da sem poljubno izbrala. Nogavice bom pa hranila toliko časa, da bo Jaka še kakšne šolenčke obljubil za nagrado. Skoraj sem opravičena do njih, ker sem že precej podplatov strgala, ko sem hodila na prežo, da bi ga videla. Največkrat sem šla na Rožnik, kjer sem se pod lampami ogledovala za takimi, kot se je on enkrat opisal v njegovi koloni.

Nekoč sem ga pa le videla v njegovem ofisu in vam rečem, da je fant od fare. (Vidite, koliko napravi en par nogavice! Op. Jakata.) Katera ga se ne pozna, naj ga gre pa pogledat! Ameriški Domovini želim vedno več naročnikov, ker nam ta list da vedno dosti dobrega čtiva in razvedrila.

Tončka Klemenčič.

Cleveland (Collinwood), O. — Velika noč je minila, sedaj pa že lahko malo zaplešemo. Ker smo se navadile, da smo že parkrat napravile malo zabave po seji, zato bomo enako napravile tudi v četrtek 14. aprila. In sedaj bomo imele še izvrstno godbo, da se bomo lahko zavrtle. Torej članice društva Collinwood-ske Slovenke št. 22 SDZ, pridite na sejo vse ob 7:30 zvečer. Vabimo posebno mlade, da pripeljejo seboj svoje prijateljice in prijatelje in jim tako pokaže-te, kako se imamo dobro, če smo složne. S tem jih boste tudi privabile, da bodo pristopile v naše društvo. Ker je ravno sedaj kampanja za nove člane v S. D. Zvezu, se nekoliko potrudite in vsaka naj vpiše kako novo članico. Vaš trud ne bo zastojal, ker glavni urad nam je obljubil lepe nagrade. Le sezimo po njih! Sestrski pozdrav!

Mary Jerman, tajnica.

Iz Jutrovega. — Ker se že dolgo časa nisem oglašil, se hočem sedaj s par vrticami. Seveda, človek nima dosti veselja do pisanja v teh "dobrih" časih, ko se nam tako "imenitno" godi. Delamo le po kakih 15 ur na teden, drugo imamo pa vse prosto. Finanica je tudi prosta, ker jo sploh malo vidimo. Toda kljub temu je treba upati na boljše čase. Zima nas je že zapustila in obiskala nas je zopet lepa pomlad, ki nam bo zopet dovolila, da se bomo bolj gibali na prostem. Pogovarjamo se, kam bo šel eden, kam bo šel drugi. Na dnevnem redu bodo spomladni koncerti, pikniki, izleti itd.

In ena najzanimivejših stvari na programu bo gotovo 17. aprila, ko priredi pevsko društvo "Cvet" koncert. Kdor hoče poslušati lepo slovensko petje, naj ne pozabi omenjenega dne. Videli boste, kaj "Cvet" danes šteje v petju in zboru. Zbor ima danes nad štirideset pevcev in pevk, torej gotovo nekaj zmore. In zagotovem vam, da boste prav lahko razumeli naše petje, kajti v zboru imamo samo slovenske kri. Sodelovala bosta tudi pevska zbor "Zvon" in samostojna "Zarja." Ta zbor sta vsem dobro poznana in splošno priljubljena. "Zarja" ste slišali 5. aprila na slovenskem radio programu. Sedaj imate lepo priliko, da jo slišite v Slov. Del. Dvorani na Prince Ave. na 17. aprila. Enako je tudi pevsko

društvo "Zvon." Kdor jih je že slišal, zopet komaj čaka, da jih sliši. Kadar zadoni petje "Zvona," vam srce kar poskoči. Nastopil bo tudi naš newburški karnarček, g. John J. Bambich s par pesmicami. Njegov glas je že odmeval po radio in v raznih dvoranah. Kdor ga pa še ni slišal, naj sedaj ne zamudi.

Torej ne pozabite v nedeljo 17. aprila točno ob šestih zvečer v Slovenski Delavski Dvorani na Prince Ave. Po koncertu bo sviral dobro poznani Verovšek orkester iz Collinwooda. Opominjam vas, da upoštevajte točnost, ker se program točno začne. Na svidenje 17. aprila. Pozdrav vsem čitateljem!

Louis Curk, predsednik.

Cleveland (Newburg), O. — Zima je minila in spomladansko solnce je s svojimi žarki razpršilo mrzlo sapo. Prve rožice že tiščijo svoje okinčene glavice iz zemlje, ptički nas pozdravljajo s svojimi prvimi koncerti. Velikonočni kolači so že pošli, pirhi in zajčki so že preštetli in Jaka je že razdelil nogavice. Tako nam teče čas naprej prav zadovoljno, kljub vsemu pomanjkanju. V torek 5. aprila smo prav zvesto sedeli okrog radio aparata in čakali na najboljši program, pa ni bilo nič posebnega. Najboljši, oziroma evet od programa je bil govor Mr. Lauscha. Naj mu bo izrečena vsa čast, kot tukaj rojenemu, da zna tako lepo razložiti o naši lepi stari domovini. Malokateri, ki je bil rojen v stari domovini in ki je videl vso njeno krasoto, pa ne bi mogel tako lepo tolmačiti Američanom naše gaje in livade. Vsa čast njegovi materi, ki je vzgojila pravega slovenskega sina.

Tukajšna društva so prav pridno na delu in so že za vsako nedeljo pripravljene prireditve. Nekateri imajo bankete, drugi koncerte, tretji ples, tako da si

že par tednov vidim dopise, v katerih poročajo dopisniki, kako so šteli zajce in piščance, jaz se pa nisem s tistim ukvarjal, ker imam še nekoliko dobrih las na glavi in sem hotel, da bi za praznike osivel. Nagrad je pa itak zmanjkalo že za druge števe.

Kar se tiče delavskih razmer, se tudi ne morem nič kaj pohvaliti, ker je tudi v našo stran posvetil Mr. Hodver. Delavci niso imeli takih počitnic še pod nobenim predsednikom. Komur se to dopade, bo imel priliko, da ga bo lahko še za naprej volil.

Kot je bilo že povedano, smo v naši naselbini ustanovili demokratski politični klub. Seje se vrše vsako drugo sredo v mesecu v S. D. Dvorani na Prince Ave. Prihodnja seja se vrši danes zvečer in ste vsi prošeni, da se udeležite. Pridite tudi tisti, ki še niste člani in boste lahko pristopili. Ta klub je velikega pomena za nas Slovence. Vsi narodi se organizirajo, zakaj bi se pa tudi mi ne? Torej udeležite se seje danes zvečer, 13. aprila in videli boste kakšnega pomena je ta naš klub.

Pa še nekaj važnega. Zopet je prišel tisti spomladanski čas, ki smo ga željno pričakovali. To je tisti čas, ko cvetlice cveto in razširjajo svoj lepo duhtečji vonj na vse strani. Zato si je tudi naše pevsko društvo "Cvet" izbralo dan 17. aprila, da priredi svoj spomladanski koncert. To društvo deluje že več let z velikim uspehom na kulturnem polju, radi tega pričakujemo tudi sedaj, da bomo imeli veliko užitka od lepih in milih slovenskih pesmi, ki bodo na programu. Pri koncertu bosta sodelovala še dva druga slovenska zbora, kot bo razvidno iz oglasa.

Naše pevsko društvo piše dopise, daje oglase, naroča vstopnice, pivske tikete, programe in sploh vse v naših slovenskih tiskarnah, ker naše geslo je: svoji k svojim. Ne tako kot nekateri ki zahtevajo, da jih Slovenci

Če verjamete al' pa ne.

Takole mi Jože Pograjc ponuja mašino:

"Dragi prijatelj! Najprej ti povem, da mi je strašno hudo, ker tudi ti nisi žužemberčan, ker potem bi bil za 102% bolj fejest fant. Potem ti pa naznam, da sem se ravno sinoči spomnil, da sva že pred enim letom pila likof na nekem pikniku.

lahko izberemo po naši mili volji in okusu.

Pevsko društvo Zvon priredi 1. maja koncert. Kdor ljubi lepo petje, naj ne zamudi te prilike. Kakor vsi veste, je to najboljši pevski zbor in njegovi koncerti so pravi užitek. Kdor bi pa rad videl pravo slovensko ohcet, naj pride pa danes, 13. aprila na Broadway Play Shop. Ohcet priredijo newburški Slovenci. Kdor se zanima za to, naj pride pogledat.

Na 8. maja bo pa nekaj popolnoma novega za našo naselbino. Kaj takega še ni bilo v Newburgu. Podružnica št. 15 SZZ bo proslavljala materinski dan in na programu bo veliko lepega. Hčere in sinovi, spomnite se na ta dan svoje matere in ji kupite vstopnico za to slovesnost. Gotovo vam bo mati hvaležna za to. Članice so že prav pridno na delu in skuša se napraviti vse najboljše. "Craspers" klub bo pa tudi pomagal s svojo umetnostjo pri tem. Kdor pozna ta dekleta, že ve, da bo nekaj vesela na odru. Preskrbite si vstopnice pravočasno, katere dobite pri vseh odbornicah. Naznanjam tudi, da danes večer ne bo seje, ampak bo jutri, v četrtek. Članice naj to upoštevajo.

Mrs. Kic.

NOVICE IZ JUTROVEGA

podpirajo a sami pa delajo ravno obratno.

Videl sem dopis v Ameriški Domovini z dne 22. marca, ko se je neki rojak pritoževal, kako da je težko hoditi okrog trgovcev in prositi za oglase, kot je to delal dotični dopisnik, ko je nabiral oglase za programno knjižico. Rekel je, da se trgovci pritožujejo, da jih zadosti ne podpiramo in se obračamo do drugih trgovcev. Pisec dopisa sam priporoča, naj podpiramo Slovence, ker pri tujcu bomo gotovo ogoljufani.

Potem sem prebral, kaj bo oglaš tega društva v tem listu in priobčen program za koncert. Toda nisem ga videl. Seveda, domačim listom se pošilja samo dopise, drugim narodom se pa daje tiskovine. To se pravi: domačim kosti, drugim meso. Tako delajo društva, ki pravijo, da so "kulturna" in da so "slovenska."

Anton Vatovec.

PRAKTIČNI NASVETI

Da se star fižol hitreje skuha, dodaj vodi, v kateri kuhaš, žličko jedilne sode. To pomaga tudi za star grah, ki se kakor fižol nerad skuha, čeprav smo ga dan prej namočili.

Perilo suši po možnosti zunaj, kjer dobi oni prijetni vonj svežega perila, ki ga nima perilo, sušeno v kuhinji ali sploh v zaprtem prostoru. Ako imaš omaro s perilom v sobi, kjer veliko kadljo, obesi v omaro zaveso, ki naj zabrani tabakov dim. Perila pa nikar ne parfumiraj, posebno ne z mošusom, ker to povzroča omotico in hude sanje. Namizno perilo hrani vedno v posebnih omarah in ne v onih kakor ostalo perilo.

Mhtne nadeže iz knjig ali sploh papirja odpravimo, ako madeže namažemo s kredo in pustimo kredo dlje časa na njih. Nato pa jih je treba zdrgniti s čisto krpo. Po potrebi ponovimo.

Emailirano posodo najlepše pomiješ, ako dodaš vodi, v kateri pomivaš, zdrobljenih jajčnih lupin.

ku na tisto mašino, ki ti jo bom jaz prodal. Da boš prav bral "prodal," ne "senkal." Sprevidel sem, da je ne boš imel, če se boš na župana Rajkota zanašal. Le name se nanesi (kadar bom trezen), pa boš videl da bo vse prav. Mašino ti bom dal skozi slovensko trvdko Laušin Motor Sales in sicer na tako lahke obroke, da boš vsak mesec dobival gotovo vsoto, kakor kak invalid za zlato kolajno. Samo to mi povej, kako naj se mašina piše: Chrysler ali Plymouth. Cilindre si lahko sam izbereš in tudi kolesa. Lahko jo dobiš na 4, 6 ali 8 cilindrov, kolesa pa vse: od 4 do 6. Zate bi bila najbolj pripravna na pet koles.

Obroki bi bili taki: ti bi se podpisal, jaz bi pa komišen dobil. To je zato, ker te dobro poznam. Potem imaš pa čas za plačati dve leti. Da pa ne boš v skrbeh za tvojo staro mašino, ti jo vzamem v zameno skoraj popolnoma zastoj. Saj si lahko vesel, da jo vzamem, saj ni za nobeno rabo več.

Druge skrbi ti torej ni treba imeti, kot da meni poveš kedaj jo hočeš imeti, pa ti jo pripe-ljam. Kar vsedel se boš, pa se boš peljal, ker bo gasolin, olje in licenca že zraven. Če boš koga povozil, te bodo pa takoj dobili. Dobil boš tudi zavore na vseh štirih kolesih, če pa ravno želiš, ti jih dam tudi na "sper-tajer," ker sva prijatelja.

Te mašine, ki jih jaz prodajam, so najnovejšega izdelka. Lahko z nogo pritiskaš na gasolin, ali pa nič. Lahko se kar vsedeš, naravnost kazalo, pa te bo mašina sama peljala, kamor želiš. Če pa nimáš časa, da bi se peljal z mašino, se mašina tudi sama pelja. Kar v motor zatrobiš kam naj gre, pa bo šla. Pa še kako! Kar bi bilo pa zate največ vredno je pa to, da se te vrste mašine same ustaviijo pri kakem telefonskem drugu, če ga boš imel nad normalo.

Torej vidiš, Jaka, da sva že kar zgihala, likof sva pa že zdavnej zapila. Kar povej kedaj jo hočeš, mašino. Postavil se boš pa tako znjo, da bodo na St. Clairju mislili, da se je pripeljal waleški princ iz stare kontre.

Toliko kar se tiče mašine. Pa še nekaj. Zvedel sem, da je naš lovski klub nekaj posebnega ukrenil na svoji zadnji seji radi veselice 1. maja. Rekli so, da bodo dali v javnost šele en teden po veselici in sicer nekaj takega: Hvala lepa, da se niste udeležili veselice, ker je bilo toliko ljudi, da je vsega zmanjkalo.

Pa še nekaj. Ali ti veš, Jaka, kakšna je razlika v Ameriki med bogatšem in med revežem? Če ne veš, ti bom jaz povedal ta slučaj: Lindberghu so tatovi odnesli samo enega otroka, našemu Glažarju so pa odnesli kar tri prašiče. Da boš vedel, kako pravico merijo v Ameriki. Te pozdravlja Jože Pograjc."

△

Glede mašine ti tole povem, Jože. Jaz sem zvest državljan te kontre in se natančno ravnam po postavah, ki jih pišejo modri možje v Washingtonu. Ravno zadnji teden sem dobil priporočeno pismo od našega finančnega ministra, ki mi je o- stro zabil, da brez njegovega dovoljenja niti kihni ne smem. Ti si pa zapeljiv človek, Jože, in bi me rad spravil v zamero. Kaj ne moreš tako napraviti, da bi za tisti lepi Chrysler, na katerega sem ves neumen, plačal en dolar takoj, drugo pa, kadar me vjamejo? Ker so hitre mašine, sem siguran, da me ne bi nikdar vjeli.

△

"Še zdaj ne morem pozabiti, kako si neumno izgledal takrat, ko si me vprašal za roko."

"Verjamem! Ampak nisem sam neumno izgledal, pač pa sem tudi v resnici bil neumen."

△

"Kaj si se v resnici odvadil kajenja? Zato je potreben pa za moja žena, hvala Bogu!"

LEWIS E. LAWES:
ravnatelj Sing Sing jetnišnice:

DOBRI IZ SLABIH

Ne dolgo tega sta bila dva zločinca pripeljana v smrtno celico v jetnišnici v Sing Singu. Oba sta bila obsojena radi umora pravega reda. Eden njiju se je po-
našal s svojim zločinom, še mlad fant z imenom Crowley. Drugi pa je bil tih in lepega vedenja in jaz sem bil prepričan, da to ni bil morilec iz nagona. Tega ni bil imenoval X-311, ker nje-
govga pravega imena nočem izdati.

Oba sta bila obsojena v smrt na električnem stolu. X-311 je umoril svojega dekleta v blazni ljubosumnosti. Po tem zločinu je nameril orožje nase. Toda krogla je samo ranila lobanjo, brez vsakih zlih posledic.

Zločin mladega Crowleya pa je bil oglašen v časopisju po vsej deželi, da so celo najtrdo-
vratnejši zločinci v ječi pričako-
vali dohod morilca v ječo kot ne-
kak velik dogodek. In začudil
sem se, ko sem prvič videl tega
fanta. Imel je tak nedolžen iz-
raz na svojem obrazu, da bi člo-
vek prej sodil, da je načelnik ka-
ke fantovske organizacije, kot
pa da je hladnokrven zločinec.

Toda bil je zakrknjen in imel je samega sebe za velikega ju-
naka. Preklinjal je paznike, in se
norčeval iz njih, ko so mu pri-
nesli hrano. Nekateri izmed paz-
nikov so se mu smejali in mu
ploskali, kar ga je še bolj raz-
kačilo. In da pokaže, da se
žnjim ni šaliti, si je zažgal po-
steljo s cigareto, ki mu jo je pri-
žgal paznik. Jetnikom namreč
niso dovoljene žveplenke. Paz-
niki so priskočili in pogasili
ogelj. Ko je bil zopet sam, je
začel razbijati vse, kar se je
sploh dalo razbiti, potem pa je
strgal obleko s sebe in s cunj-
mi zamašil odvodno cev.

Tako je bil tukaj trdovratni
zločinec Crowley, nag in brez
žimnice v celici. Začel si je pre-
žimnice čas s tem, da je lovil
muhe in jih trpinčil do smrti.
S tem je hotel pokazati, da v
njegovih očeh smrt ni nič groz-
nega: zgib dveh prstov, pa je
življenje ugasnjeno.

Nasprotno pa je bil jetnik X-
311 ves drugačen. Nikdar ni bil
prej kaznovan. Uboj njegove-
ga dekleta je bil njegov prvi zlo-
čin. Tudi v ječi je pokazal, da
hoče biti dober in storil je vse,
da je izpolnoval natančno pred-
pise v jetnišnici. Čim bolj se je
bližal dan njegovega usmrčenja,
tem bolj se je v meni utrjevalo
prepričanje, da ima fant dober
karakter in da ima zlato srce.
Nekega dne ga obiščem. Moj
nenadni obisk ga je presenetil.
Stal je v svoji celici bled, toda
miren. Nobene prošnje ni bil
napravil za pomiloščenje ali
olajšanje kazni.

"Governer ti je spremenil
smrtno kazen v dosmrtno ječo,"
mu rečem. Njegova hladnokrv-
nost ga je zapustila pri priči. Za-
čel se je tresti in postal je še
bolj bled. "Hvala, ravnatelj,"
je bilo vse, kar je mogel reči.

Opdeljali smo ga iz smrtne ce-
lice. Sedaj se še vedno nahaja
v ječi. Večkrat primerjam nje-
ga z drugimi zločinci. On je bil
pripravljen sprejeti brez godr-
nanja smrtno kazen, ko drugi
zločinci ostanejo zakrknjeni do
smrti, naglašujoč pri vsaki pri-
liki, da se jim godi krivica.

Pri jetnikih vidimo vedno dve
vrste tipov: kronične kriminal-
ce, ki se nikdar ne spreobrnejo
in kriminalce, ki pripoznajo svo-
jo krivdo, ki so pripravljeni vze-
ti določeno jim kazen in ki za-
pustijo ječo boljši ljudje, kot pa
so prišli notri.

Eden najbolj opisovanih zlo-
čincev v časopisju, je bil naj-
slabši jetnik, kar smo jih imeli
v Sing Singu. Bil je absolutno
nepoboljšljiv. Bil je to Roy
Sloane, ki si je znal pridobiti
simpatije časopisja tudi še po-
tem, ko je bil zaprt, da se je na
dolgo in široko pisalo o njem,
kot da je eden najbolj zglednih
jetnikov. Delal se je, da se je
spreobrnil in da v ječi ne bo za-

pravljaj časa, ampak se bo po-
svetil učenju. V celici se ga je
videlo, kako dan za dnem študi-
ra zakone in da se pripravlja za
odvetnika. Resnica pa je, da
Sloane ni nikdar prebral niti
ene vrste v knjigah zakonov in
postav. Časopisje ga je pa raz-
glasilo kot jetnika, ki bi moral
biti drugim za zgled in posreči-
lo se mu je, da ga je apelatna
komisija oprostila.

Tisti dan, ko je bil Sloane
opuščen, sem govoril žnjim.
"Izmazal si se," sem mu rekel.
"Toda klub temu sem jaz pre-
pričan, da si v srcu še vedno za-
krknjen zločinec in da se ne boš
nikdar poboljšal. Toda izkori-
sti to priliko in bodi pošten."

Par tednov za tem je bil on
zopet prijet, osumljen neke tat-
vine draguljev. Toda policija
ga je izpustila. Njegov nama-
zani jezik mu je zopet pomagal.
Toda ni se dolgo veselil svobode.
Par dni za tem so našli njegovo
truplo na cesti, preluknjano od
krogel. Najbrže delo njegovih
zločinskih tovarišev.

Čudna stvar je to z oprostil-
no komisijo. So jetniki, katere
bi ta komisija rada oprostila, pa
jih ne more. So pa zopet drugi,
katere ne mara oprostiti, pa jih
ne more držati v ječi. Razmere
so take, da si ne morejo pomo-
gati. Mnogokrat se posreči na-
praviti iz slabih jetnikov dobre.
Kadar je pa to nemogoče, potem
je pa treba gledati, da zakrkn-
njeni zločinci ostanejo tam, kjer
so in odslužijo svojo kazen.

VESTI IZ DOMOVINE

—Kočevski "jagri" niso od
muh. Človeška postava pravi,
naj imajo lovci v tem času
spravljene namazane puške, da
jim ne zarjave. Tudi za živali
mora biti doba, v kateri se ču-
tijo svobodne, varne. Kaj bi na-
ši lovci počeli v tem času, da ni
modri Stvarnik mislil na to in
jim ustvaril divjega prašiča, ozi-
roma mu določil za bivališče tu-
di naše šume. Lansko leto je
bil v tem času plen sicer boga-
tejši, a tudi letos ni kar tako.

V naši okolici so pred dobrim
tednom ustrelili dva. Lepa sta
bila. Tudi je pogodila krogla
prasico, ki je bila na žalost lov-
cev breja in imela baje kar de-
vet mladičev. Kolika škoda za
naše in druge lovce! Z enim
strelom deset prašičev je pa res
od sil. Res bi našemu kmetu
najbrž napravili mnogo škode,
a na to sedaj lovce nima časa
misliti.

Pod Kuhlarji so nedavno ob-
kolili mršavega mrjasca. Beg
je bil nemogoč. In revež je bil
dan prav gotovo še brez ko-
sila, morda celo tešč. Velik sneg
ga je utrudil in upal je dobiti
med malimi smrekami prostor-
ček, kjer se bo mogel odpočiti.
Daleč vidna sled ga je izdala.—
Padel je.

Za noge visečega so prinesli
v vas. Drugi dan je bil iz kože
"djan" in po vasi raznežen —
v trgovini pa je zmanjkalo če-
bule in popra. Nad vasio se je
dvigal dim, med hišami pa je
prijetno ščegetal v nos duh po
pečenki.

Isti teden je ob meji naše ob-
čine ustrelil lepega prašiča neki
ljubljanški gospod, ki je baje
grozno velik "jager." Po dol-
gem in počez ga je prevrtal, mu
odrezal glavo (mrtvemu nam-
reč), nato pa ga je poslal brez
glave — pomislite — na Dunaj!

Drugi dan so isti lovci "zgo-
daj vstali, vsak svojo puško na
ramo dali." Težaven lov je bil,
snega dovolj in še je snežilo, pa
vendar je morala "dol past" sa-
mica iz rodu divjega prašiča.
Pa škoda taka! V sebi je imela
štiri mlade. Ta teden je naš
kmetič dobil malo več upanja,
da bo koruza srečno dozorela.

V enem dobrem tednu so
ustrelili skoraj dvajset prašič-
ev, kar po več na en strel! Kje
so taki, ko so ti naši "jagri!"

POSLOVENIL DR. A. R.:

CARSKI SEL

Mihael Strogov je dirjal med
visokim bičjem. Z močvirja, ki
se je raztezalo na obeh straneh
ceste, ga ni mogel videti nihče,
ker ga je bičje dokaj presegalo.
Samo po jatah nešteti vodnih
ptic, ki so se vzdigovala kraj po-
ta in kričaje odletavale v dalja-
vo, se je dalo sklepati, da se nek-
do premika po goščavi.

Cesta je bila precej dobra.
Tu je držala naravnost skozi
goščo močvirskih rastlin, tam se
je vila ob vijugastem obrežju ve-
likih mlak, ki so bile več vrst
dolge in široke in bi se zaradi
tega lahko imenovala jezera. Na
nekaterih mestih pa se cesta ni
mogla izogniti mlakužam. Na-
mesto mostov so čez vodo držali
z debelo plastjo ilovice obloženi
tramovi, ki so se zibali kakor se
guglje šibka brv nad jarkom.
Nekatera takih mostišč so bila
dolga dve sto do tri sto čevljev.
Zaradi tega je potnike, ali vsaj
potnice v taratajkah, večkrat na-
padla slabost, ki je bila podobna
morski bolezni.

Mihael Strogov ni gledal na to,
so li tla trdna ali pa se zibljejo
pod njim. Brez prestanka je dir-
jal naprej in preskakoval vrtni-
ce, ki so nastale med prepereli-
mi tramovi. Toda vključ nagli-
ci konj in jezdec nista mogla uiti
pikom dvokrilnega mrčesa, ki je
prava šiba božja v tem močvirju.
Potnik, ki hoče poleti potu-
vati čez barabinsko močvirje,
mora imeti naličje iz konjske
žime, pritrjeno na železno mre-
žo, ki mu pokriva pleča. Vključ
temu jih je malo, ki bi prišli pre-
ko močvirja, ne da bi jim stru-
peni mrčes opikal obraz, vrat in
roke. Človeku se zdi, da je oz-
rače natrpano s tankimi iglica-
mi in da ga niti viteški oklep ne
bi mogel ubraniti pred bodali
strupenih mušč. V tej žalostni
pokrajini se mora človek boriti
z mušicami, komarji, obadi in
milijardami drobnega mrčesa, ki
ga s prostim očesom ni mogoče
niti videti. Ako pa ga ne vidi,
tembolj čuti njegovo nezno-
so pikanje, ki se mu tudi najbolj
utrdjen sibirski lovec ne more pri-
dati.

Konj Mihaela Strogova, ki so
ga zbadali strupeni obadi, je ska-
kal, kakor bi ga ščegetalo tisoč
ostrog. Postal je besen, se ote-
pal z dolgim repom in dirjal, ka-
kor bi se s hitrostjo hotel izne-
biti neznošnih muh.

Ako bi Mihael Strogov ne bil
izurjen jezdec, bi ga bil konj,
ki je neprestano skakal, se hipo-
ma ustavljal in se spenjal pokon-
ci, brez dvoma vrgel s sedla. To-
da on se ni zmenil za to, postal
je tako rekoč brezčuten za teles-
no bol. Imel je samo eno željo,
da pride do cilja, naj stane, kar
hoče. V divjem diru je videl sa-
mo to, da je cesta nagloma izgi-
njala za njim.

Kdo bi mislil, da bi v tako ne-
zdravi pokrajini mogli prebiva-
ti ljudje?

In vendar so bila v večjih pre-
sedkih med velikanskim bičjem
potaknjena sibirski selišča.
Možje, žene, otroci in starčki v
živalskih kožah in s posmoljenim
naličjem na obrazu so pasli bor-
ne črede ovac. Poleg njih so noč
in dan kurili s svežim lesom.
Gost dim, ki se je polagoma raz-
širjal po neizmernem močvirju,
je varoval črede nadležnega mr-
česa.

Mihael Strogov je čutil, da je
konj do skrajnosti utrujen in da
se hoče zgruditi. Zato se je usta-
vil v revnem selišču in po sibir-
ski navadi s toplo mastjo nama-
zal strašno opikano žival. Ko jo
je osnažil, nakrmil in napojil,
tedaj še le je mislil tudi nase. Da
se okrepča, je zaužil nekoliko
kruha in mesa ter izpil par ko-
zarecev kvasa. Kvečjemu dve uri
kesneje je že zopet nadaljeval z
vso hitrostjo neskončno pot proti
Irkutsku.

Tako je predirjal od Turumo-
va 90 vrst in je 30. julija ob šti-
rih popoldne dospel v Jelansko-
je, kakor da bi bil neobčutljiv za
utrujenost.

Tu je moral konj počivati vso
noč. Pogumna žival sicer ne bi
mogla več vzdržati na poti.

Kakor drugod tako tudi v Je-
lanskem ni bilo dobiti ne konja
ne voza.

Majhno mestece, v katerem še
ni bilo Tatarov, je bilo skoro po-
polnoma prazno, ker se je dalo
zelo lahko osvojiti z južne in le
težko braniti s severne strani.
Zato so na višje povelje izpra-
znili pošto, policijsko in vladno
poslopje. Uradniki in drugi pre-
bivalci so se preselili v Kajnsk
sredi barabinskega močvirja.

Mihael Strogov se je moral to-
rej vdati in ostati čez noč v Je-
lanskem, da dovoli konju dva-
najst ur počitka. Po naročilu, ki
ga je prejel v Moskvi, je moral
paziti na to, da se na potu čez
Sibirijo ne izda in da kolikor
mogoče hitro pride v Irkutsk.
Na noben način pa se mu podjet-
je zaradi prevelikega podvzivanja
ne sme ponesrečiti. Da ostane
zvest temu naročilu, je moral
priznati edinem konju, ki ga
je imel.

Drugi dan so se pojavili prvi
tatarski poizvedovalci na irkut-
ski cesti kakih deset vrst za me-
stom. Mihael Strogov je takoj
odpotoval iz Jelanskega in se
iznova pognal preko močvirja.
Cesta je bila ravna, kar je po-
speševalo njegovo pot, toda viju-
gasta, kar je daljavo le večalo.
Zaradi neprehodnih mlakuž in
jezerc pa mu ni bilo mogoče,
kreniti s ceste in jahati v premi
črti.

Naslednji dan, 1. avgusta,
opoldne je Mihael Strogov dospel
v 120 vrst oddaljen trg Spasko-
je in dve uri kesneje se je usta-
vil v Pokrovskem.

Konj je bil tako zdelan, da se
ni mogel nič več ganiti. Mihael
Strogov je bil prisiljen, da bo
ostal tu do drugega dne. Odpoto-

val je zarana in neprenehoma
dirjal po cesti, četudi je bila de-
loma pod vodo. 2. avgusta ob
štirih popoldne je prišel v
Kajnsk, potem ko je prejezdil
75 vrst.

Tu je okolica imela docela
drugačno lice. Malo mesto
Kajnsk stoji kot zdrav in prije-
ten otrok stedi nezdravega bara-
binskega močvirja. Vsled kana-
lizacije Oma, ki teče mimo Kajn-
ska in se izliva v Irtsi, se je ne-
zdravo močvirje spremenilo v
silno bujne pašnike. Dasi zara-
di tega iz mesta še ni popolnoma
izginila mrzlca, prebivalci moč-
virja vendar iščejo zavetja v
Kajnsku, kadar jih zastrupljeno
ozračje prežene iz drugih delov
pokrajine.

Prebivalci Kajnska zaradi ta-
tarskega vpada še niso zapustili
mesta. Najbrže so mislili, da so
sredi močvirja na varnem, ali pa
da bodo imeli čas bežati tedaj, ko
jim bo grozila zares nevarnost.

Mihael Strogov je bil zelo rad
v mestu slišal kake novice, pa ni
mogel izvedeti ničesar. Nasprot-
no: mestni poglavar bi se bil go-
tovo obrnil nanj, ako bi bil vedel,
kdo je prav za prav namišljeni
irkutski trgovec. Zdelo se je, ka-
kor bi Kanjsk vsled posebne le-
ge ne bil v Sibiriji in bi se do-
godki, ki so jo vznemirjali, nje-
ga prav nič ne tikali.

Sicer pa se je Mihael Strogov
kazal kolikor mogoče malo. Ne
samo, da ni hotel vzbujati pozor-
nosti, celo želel je, da ga ne bi
nihče opazil. Zalostna izkušnja
ga je naučila opreznosti. Zato se
je ogibal ulic v mestu in ni šel iz
gostilne, v kateri se je ustavil.

V Kajnsku je bil Mihael Stro-
gov lahko dobil voz in z njim za-
menjal konja, na katerem je pri-
jezdil iz Omska. Toda po resnem
preudarku se je začel bati, da ne
bi s tem obrnil pozornosti nase.
Dokler ni prekorail črte, ki so
jo zavzeli Tataři in ki je tekla
skoraj vzporedno z dolino Irtsia,
toliko časa se je hotel izogibati
vsemu, kar bi moglo vzbujati
sum.

Da prepotuje barabinsko moč-
virje, da v neposredni nevarnosti
beži naravnost preko mlakuž, da
prehit jezdce, ki so ga zasledo-
vali, in da plane, ako bi bilo tre-
ba, tudi v najbolj gosto bičevje,
za to je bil očitno boljši konj
kakor pa voz. Pozneje, onstran
Tomska ali celo Krasnojarska, v
kakem važnem središču vzhodne
Sibirije, bi bila prilika, da se od-
loči, kakor bi pač najbolje kaza-
lo.

Konja pa nikakor ni hotel za-
menjati z drugim. Preveč se je
privadil vrli živali. Vedel je, kaj
more od nje zahtevati. Dobro
srečo je imel, ko je kupil konja v
Omsku, in velikodušni mužik, ki
ga je peljal k poštarju, mu je
napravil veliko uslugo. Kakor pa
se je Mihael Strogov navezal na
konja, tako se je tudi konj pri-
vadil naporom tega divjega po-
tovanja. Pod pogojem, da mu
privožni nekaj ur počitka, je
smel Mihael Strogov upati, da bo
vzdržal, dokler ne prideta iz za-
sednih pokrajin.

Zvečer in ponoči med 2. in 3.
avgustom je torej Mihael Stro-
gov ostal v gostilni kraj mesta,
kjer je bilo le malo vsiljivih in
radovednih gostov.

Ker je bil zelo utrujen, se je
ulegel spat, toda šele potem, ko
se je prepričal, da je konj pre-
skrbljen z vsem. Spal je le malo.
Preveč spominov in skrbi ga je
vznemirjalo hkrati. Podobi sta-
re matere in mlade, neustrašne
spremljevalke, ki je ostala za
njim brez varstva, sta mu zapo-
redoma stopali pred duševne oči
in se pogostokrat stopili v eno
samo misel.

Nato se je domislil svojega
poslanstva in prispe, da ga bo
izvršil. Iz vsega, kar je videl
na potovanju, je vedno bolj spo-
znaval, kako važno je. Sovraž-
no gibanje je bilo zelo resno in
tembolj nevarno, ker ga je pod-
piral Ivan Ogarev. In ko je Mi-
hael Strogov pogledal pismo, za-
prto s carjevim pečatom, — pi-
smo, v katerem je bil brez dva-
ma lek za toliko zlo in odrešenje
za deželo, ki jo je trgala krvava
vojska, — tedaj ga je prevzela
divja želja, da bi planil preko
stepe, da bi kakor ptič preletel
pot, ki ga je ločila od Irkutska,
da bi se kakor orel dvignil nad
vse ovire, da bi kakor vihar po
zraku predviral po sto vrst na
uro, samo da stopi pred velike-
ga kneza in mu zakliče: "Viso-
kost! Od Njegovega Velikanstva
carja!"

Drugi dan ob šestih zjutraj je
odpotoval Mihael Strogov z na-
menom, da pride ta dan v selo
Ubinsk, ki je od Kajnska odda-
ljeno 80 vrst. Ko je prejezdil
kakih 20 vrst, je bil zopet v ba-
rabinskem močvirju. Ker tu ni
bilo oseuševalnih jarkov, so bila
tla pogostokrat več kot čevljev
globoko pod vodo. Cesto je bi-
lo težko razločevati. Ker pa je
bil zelo previden, je prejezdil
vso pot brez nezgode.

V Ubinsku se je ustavil in
konj je počival vso noč, ker je
hotel drugi dan brez odmora
prejezditi 100 vrst dolgo pot
med Ubinskom in Ikulskoje. Ob
zori je odpotoval. Pot čez ba-
rabinsko močvirje je, žel, postala
vedno težavnejša.

Med Ubinskom in Kumakovo,
kjer je pred tedni zelo deževalo,
se je v ozki nižini nabrala de-
žnica kakor v neprodni skledi.
Nerazmotna mreža močvar, mla-
kuž in jezer je bila tako rekoč
ena sama veriga. Z največjim
naporom je moral jezdit več kot
20 vrst daleč okrog nekega je-
zera, ki je bilo teko veliko, da je
zaslužilo posebno zemljepisno
ime in so ga Kitajci imenovali
Čang. Dasi je bil skrajno ne-
stopen, vendar te zamude ni mo-
gel preprečiti. Spoznal je pa,
kako je bilo prav, da v Kajnsku
ni kupil voza. Konj je vendar-
le še prodiral dalje, kjer bi se
moral voz brezpogojno ustaviti.

Ob osmih zvečer je Mihael
Strogov dospel v Ikulskoje, kjer
je ostal vso noč. V barabinskem
močvirju izgrubljeni trg je bil
popolnoma brez vojnih poročil.
Ker se je vprav v tem delu po-
krajine sovražna vojska razce-
pila v dva dela, od katerih se je
eden obrnil proti Omsku, drugi
pa proti Tomsku, se je Ikulsko-
je vsled naravne lege dotlej sre-
čno izognilo strahotam tatarske-
ga vpada.

(Dalje prihodnjič.)

Spreobrnjeni begunec iz ječe se je skesal

Ossining, New York, 12. aprila. Pred 21. leti je pobegnil iz Sing Sing zaporov danes 47 letni Walter Bannigan. Danes se je vrnil v zapore in povedal ravnatelj, da se je lansko leto "spreobrnil k Bogu" in odtedaj ga je začela peči vest, da ni mogel dalj časa prenašati in se je moral vr-
niti v ječo.

Governer ni imel pravice dati milosti

Jackson, Mississippi, 12. aprila. Generalni državni pravdnik države Mississippi je danes izjavil, da je pomiloščenje 217 jetnikov, katerim je governer Bilbo odpustil kazen, bilo neposta-
vno. Pravega vzroka generalni

pravdnik sicer ne navaja, trdi pa, da pomiloščenje ni nič druge-
ga kot navaden beg iz zaporov.

Spoznala brata po šestindvajset letih

Boston, Ma ss., 12. aprila. V brivnico nekega hotela v tem me-
stu je prišel neki duhoven, da se obrije. Brivec je bil prepričan, da je duhoven njegov dolgo po-
grešani brat, katerega ni videl že 26 let. In kmalu sta si eden dru-
gemu dokazala, da sta si prava brata. Ne poroča se, če je bri-
vec iz nervoznosti svojega brat-
ja pri britju kaj urezal.

Fordov štrajk na Irskem je poravnal

Cork, Irsko, 12. aprila. Štrajk, ki je nastal v Fordovi tovarni v tem mestu pred nekaj dnevi, je bil danes poravnal. 400 delav-
cev se je vrnilo na delo. Vsak je nekaj odnehal od svojih zahtev, kompanija in delavci.

Politikar in financir izvršil samomor

Denver, Colo., 12. aprila. V tukajšnjem mestnem parku se je danes ustrelil v vseh krogih po-
znani demokratiški politikar in finančnik, Hume Lewis, star 62 let.

MALI OGLASI

Tri stanovanje

se oddaja, vsako po štiri sobe, eno zgorej, eno spodaj, eno spre-
daj. Tudi garaža se da v najem. 922 E. 70th St., ali pa na 903 E. 73rd St. (88)

Zahvala

Na tem mestu se želimo za-
hvaliti vsem skupaj, ki so nam toliko dobrega storili v tolažbo in simpatijo v naših urah žalo-
sti, ko smo zgubili ljubljeno ma-
ter in ženo. Posebno se pa za-
hvaljujemo darovalcem lepih vencev in za sv. maše. Ravno ta-
ko se zahvaljujemo vsem tistim, ki so dali svoje avtomobile na razpolago in pevcem Soc. Zarje za ganljiv-
petje. Vam pa, nepozabljeni mati in žena, naj bo lahka ameriška gruda. Žalujoci ostali — Andrej Urbas, mož, John, sin, Frances Selan in Iva-
na Petkovšek, hčere.

Farne naprodaj!

Farma, 67 akrov, ob glavni poti, južno od Geneva, Ohio. 9 krav, 3 konji, lep gozd, vse potrebne orodje, dobra poslopja, fina, črna zemlja. Cena \$4200. Farma 70 akrov, ob tlakani cesti, dobra poslopja, mal sadovnjak, 7 krav, dva konja, vsa oprema, cena \$3800. Slovenci bi se morali zanimati za te far-
me. Vprašajte na 1121 E. 68th St., ali pa pišite angleško ali slovensko na A. Jelerčič, 3953 E. 91st St., Cleveland, O. (89)

Stanovanje

se da v najem, hiša sama za se-
be, 5 sob, elektrika, klet in veliko podstrešje. Pozve se na 6414 St. Clair Ave. (83)

Stanovanje

se da v najem, štiri čedne sobe. Za malo in mirno družino. Po-
sebnost pripravno za novoporočen-
ce. Tudi garaža na razpolago. Vprašajte na 6410 St. Clair Ave. (87)

Ako hočete imeti

lepo, nanovo papirano in moder-
no prenovljeno stanovanje, pet zračnih sob, podstrešje, klet, se oglašite pri Marjanci Kuharjevi, 1123 Addison Rd. Stanovanje se nahaja v isti hiši zgoraj in se odda prav poceni pravi družini. (x)

LED IN PREMOG

TOČNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKI RAZVALECO
LEDU IN PREMOG
1194 E. 167th St.
Pakistler KEMORA 4381

3 kosi za spalno sobo

postelja iz orehovine, skrinja in omara, navadna cena \$175.00

posebna cena \$64.50

Vprašajte za Mr. Periška
The Stern Furniture Co.
15428 Waterloo Rd.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih!

Mrtvec na mostu

Za "Ameriško Domovino" priredil M. U.

Čim bomo imeli kako ime, bomo lažje sledili zločincem. Bogve, kaj dela pa Peters z zadevo mrtveca na waterlooskem mostu? O? Jeruzalem! Saj bo treba cele armade, da vse to razjasni!

Nadalje pa moram skrbeti, da prispe srečno semkaj oni menih iz Einsiedelna."

Vse to je premišljeval ter si beležil Gilmartin. Tedaj je zazvonil telefon.

"Da. Nadinspektor Gilmartin govori. Kdo tam?" ženski glas je odgovoril. "Tu bolniška strežnica Dawnay iz Hampstead bolnišnice. Gospod Hoskins me je prosil —"

"Kdo?" Kateri gospod? O, da! Že vem! Bill Hoskins! Da? Le nadaljujte, gospodična. Kaj pa hoče?"

"Želi nujno govoriti z vami," je odgovorila strežnica. "Neka ženska ga je obiskala danes. Dejala je, da je njegova žena. Pokazala sem ji v sobo, a Bill je baš spal. Sedla je poleg postelje, a kmalu nato se je Hoskins zbudil. Vprašal je, kdo je ženska, pa sem mu odgovorila: "Vaša žena, vendar!" Prestrašil se je in trdil, da je ne pozna. Bojim se, da je govoril precej nespodobno z njo, ker je takoj vstala in odšla. S Hoskinsom pa imamo težave. Zahteva, da moramo pozvati vas, a da to doseže, menda ne dopusti, da damo zdravlila bolniku, ki leži poleg njega. Misli, da bi vi —"

"Takoj, gospodična," je prekinil Gilmartin, "takoj bom tam."

Odložil je slušalo ter hitel iz urada. Na hodniku je srečal Petersa, katerega je spremljal prestrašen fantič.

"Zdravo, Peters, kako pa vam?" je mimogrede zaklical Gilmartin.

"Izvrstno!" je odvrnil Peters. "Našel sem fantiča, ki je postavil mrtveca na most."

"Kaj?" je vskliknil Gilmartin ter pokazal na pobalina. "Vendar ne ta?"

"Da, baš ta."

"Nisem jaz, nisem —," je jadedoval pobalin.

"Pogovorili se bomo kasneje," je dejal Gilmartin ter odhitel.

"Dobro," je pristal Peter. "Napisal bom raport. Prišel je fantiča za roko ter ga odvedel. "Le z menoj, korenjak! Mar misliš, da te bomo obesili. Ne boj se — vsaj za sedaj še ne!"

18. POGLAVJE

Tujka

Hoskins se je tresel razburjenja, ko je prišel Gilmartin v bolnišnico. Zaman ga je skušala pomiriti bolniška strežnica, ki mu je stala ob vzglavju. Baš ko je vstopil detektiv v spremstvu nekega mladega zdravnika v sobo, je Bill odločno izjavil: "Ne bom miren in tudi onemu tamle ne boste dali zdravlila, dokler ne pride Gilmartin!"

"Saj bo prišel," mu je zatrjevala bolniška strežnica. "Telefonirala sem mu."

"To samo tako pravite, da me pomirite," je odgovoril ranjenec. "Nu, — naj bom medved sedaj — saj je že tu!"

"Da, Hoskins! Tu je," je dejal zdravnik. "Mislim, da boste morali sedaj prositi strežnico odpuščenja."

Vlomilec pa je bil preveč razburjen, da bi mogel sedaj misliti na kako odpuščenje, pa je dejal: "Pogovorila se bova kasneje, sedaj moram —"

"Kaj pa je, Hoskins?" je vprašal Gilmartin. "Veste, da je moj čas zelo odmerjen, pa upam, da me niste klicali za kako brezpomernost."

Ostali bolniki, izmed katerih ni bil nihče težko bolan, so napejnali ušesa, da kaj čujejo. Izpod

Sedaj pa je pač najbolje, da zdravilo takoj analiziramo —"

Zdravnik je vprašal Gilmartina, ko sta odhajala iz sobe: "Dejajte, da je zločinec? Meni se dozdeva, da je precej dobrega značaja. Želel bi, da bi ga spravili zopet na pravo pot."

Zdravnik je govoril jako tiho, vendar pa ne dovolj tiho, da ga ni slišal Hoskins.

"O, governor," je vzkliknil Bill, "saj jaz sam vem, da bi bilo bolje. A kdo me bo le vzel na preizkušnjo? Kateri policist pa bi verjel, da se hočem poboljšati? Povejte mi!"

Zdravnik se je vrnil k postelji in dejal: "Zakaj ne bi?"

"Tako je bilo, vidite, governor: prvič so me prijeli, ker sem kradel, ko sem bil lačen. Zgledom sem hodil že več tednov. Pa ni bilo dela in ga ni bilo. Nu, kaj pa bi vi storili v takem slučaju? Človek mora vendar od nečesa živeti!"

"Ko boste zapustili bolnico, Bill, pridite naravnost k meni," je dejal Gilmartin. "Videli bomo, kaj lahko storimo."

"Hm, trenutek samo —" se je pridružil zdravnik. "Moj oče mu bo gotovo našel kako delo, seveda zunaj na deželi, a ne v Londonu."

"Bill," je dejal Gilmartin. "Sedaj imate priliko: stvar dobro premislite!"

"Kaj bi pomišljal!" je dejal Hoskins z glasom, kateremu se je poznalo notranje veselje. "Samo da sem našel priliko! Hvala vam, governor, vi ste postali in človekoljubljen uradnik, res ste — ne pa tak, kakoršni so drugi."

Možakar, ki je ležal v sosednji postelji in je čul ta pogovor, je dvignil glavo ter dejal: "Tovariš, ko zapustiš bolnico, obišči mene in mojo soprogo, da se ti lahko zahvaliva, ker prepričan sem, da si mi rešil življenje!"

"A za vruga!" je vzkliknil Hoskins — in nihče ni napačno razumel tega vzklika, ker je vsak vedel, da pač ubogi vlomilec ne zna izraziti svojih čustev na bolj primeren način.

Gilmartin se je medtem odločil, da postavi k postelji svojega varovanca stražnika in je to tudi povedal Hoskinsu. "Storil bom to, da preprečim še kak morebitni napad na vas."

Hoskins, ki ni bil še nikdar v življenju na tak način zavarovan, ampak je imel opraviti s stražniki le tedaj, kadar so ga pri "delu" zasačili, se je kar rešal zadovoljstva in dejal: "Dobro, governor. Ne bojim se jih več. In če še pošljete kekega takega, ki se dobro razume na kvarte — nu, lahko pošljete kar celo stražnico semkaj."

"Ali mi jo lahko popižete?" je vprašal Gilmartin.

"Nisem jo dobro videl, governor," je odgovoril Hoskins, "to sem pa gotov, da je bila inozemka."

"Po čem pa sodite to?"

"Po njeni izgovorjavi. Izgovarjala je besede tako, kakor kakka Francozinja ali kaj podobnega."

"Ali ste vi opazili, kaj posebnega na njej?" je Gilmartin vprašal strežnico.

"Ne. Le nje obleka, čeravno precej ponošena, je bila prvovrstnega kroja. Menim, da mora biti kaka sobarica, ali — ali kakka malopridnica. Saj je imela ustne nabarvane in celo obrvi. Morebiti pa si jo je bolje ogledala gosposlična Boyle, ki ji je pokazala do sem. Spomnim se edino, da je bila prilično moje velikosti."

"Razumem," je pripomnil Gilmartin. "Ali so danes dovoljeni obiski tu v bolnici?"

"Ne," je odgovorila strežnica. "Vendar pa izjemoma dovoljujemo obisk pri bolniku prvi dan po sprejemu."

Irec se je okrenil k Hoskinsu: "Hoskins, dobro ste storili, da ste hotel govoriti z menoj. Vdružitvijo seveda lahko poveste vse gospodu zdravniku, tu. Saj tudi on ve, kaj ukreniti v takem slučaju."

"Tako je," je pritrdil Gilmartin ter zapustil z zdravnikom sobo. Kmalu nato sta se zopet vrnila in zdravnik je vzkliknil: "Pri Bogu! Sicer ne vem natančno količine, ki jo zdravilo vsebuje, vendar pa sem prepričan, da je v steklenici dovolj arzenika, da zastrupite pol bolnice." Z detektivom sta nato zapечатila steklenico, katero je Gilmartin spravljal obenem z zdravnikovim poročilom.

Med potom iz bolnice je Gilmartin premišljeval: "Kako so pa vendar izvedeli Billovo ime? O, seveda! Oto je moral na vsak način slišati ono napol pijano babnico, ki je kričala in se krohotala Billu, ko sem ga zasačil v Whitechapel. Babnica mora na vsak način biti v zvezi z njimi. — Na vsak način so nesinoči opazovali pri pogorišču. Kako so pa vendar vedeli, da sme prišel k Wylie-ju? Mar so mene ali njegga nadzorovali? Vsekakor ga moram opozoriti, naj se pazi."

Tako je bil zamišljen, da ni niti zapazil, v katero smer hodi. Zavedel se je šele, ko ga je nekdo vprašal za neko ulico, da se nahaja v bližini stražnice policijskega komisarijata, kateremu jo poveljeval inspektor Hughes. Sklenil je, da se oglasi pri njemu, ker je moral urediti, da pošljejo kekega stražnika k Hoskinsu, a poleg tega je tudi želel dobiti čimprej poročilo o uspehu preiskave glede sinočnjega požara.

Inspektor Hughes se je baš vrnil v urad in z njim je Gilmartin takoj uredil glede Billove varnosti. Nato je želel poročilo o požaru.

"Ničesar, vsaj ničesar, kar bi nam bilo koristno," je odvrnil Hughes. "Hišo je najela neka gospa Hoffmeyer ter plačala najemnino agentoma Webb in Ashe vnaprej."

"Ali ste dobili kak popis gospe Hoffmeyer?"

"Da," je odvrnil suho Hughes. "Opraviti imamo pravzaprav z dvema ženskama. Prva je tako navadna, kakih 25 do 30 let —"

"Tedaj ni starejša ženska?"

"Trenutek, gospod nadinspektor! Druga pa je stara kakih 50 let."

"Morebiti je to hišnica, o kateri je govoril Hoskins?"

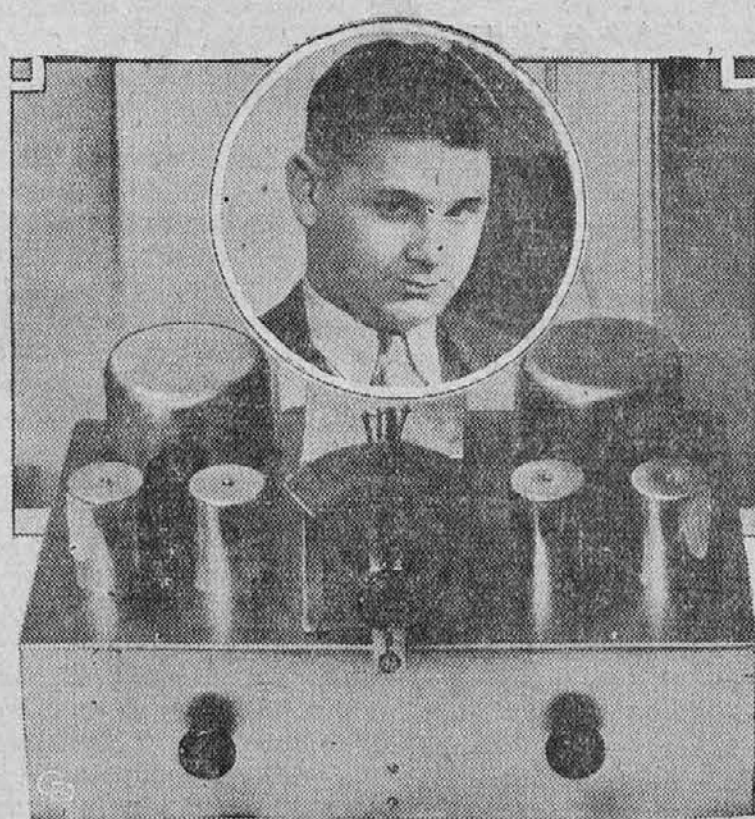
"Izgleda tako; vendar pa je jako zagonetno, da ni nihče videl te druge od 5. novembra dalje."

"Čudno, da se tako vse vrti okoli petega novembra," je pripomnil Gilmartin. "Nu, dan sem je petega novembra in zato ni čuda, da se ga vsakdo tako dobro spominja kakor Božiča ali kakega drugega praznika."

"Popisa me zelo zanimata. Od koga ste jih pa dobili?"

"Zamotana stvar je to. Mesar, jestvinar in drugi trgovci jo opisujejo kot starejšo žensko, cvetličar in nek mehanik pa trdita, da ji ni več kakor trideset let."

(Dalje prihodnjič)

Dijak Ernest Patrick iz Columbusa, Ind., je izumil nov radio aparat, ki nima nobenih tubov. Strokovnjaki pravijo, da se bo na tem aparatu prihranilo polovico elektrike, kot se jo porabi sedaj na aparatih s tubi.

Joseph Huggins iz Memphis, Tenn., spi že od meseca oktobra lanskega leta. Star je devet let in zdravniki pravijo, da ni zanj nobenega upanja.

Edith Riley, ki je bila štiri leta zaprta v ozki shrambi, se sedaj jako dobro počuti v bolnici v Washington, D. C. Njeni starši, ki so imeli dekletce zaprto, so bili obsojeni v dveletni zapor.

DID YOU KNOW? - - - By R. J. Scott

AN INSTRUMENT WHICH ENABLES THE BLIND TO READ WITH THEIR EARS - THE OPTOPHONE

IF IT TAKES 10 HORSEPOWER TO DRIVE A VESSEL 10 KNOTS AN HOUR IT WILL TAKE 8 TIMES AS MUCH POWER TO DRIVE IT AT A SPEED OF 20 KNOTS

THE GOD WHO FRIGHTENS AWAY EVIL SPIRITS FROM THE GATES OF CHINESE TEMPLES

THE BELIEF IN THE GOOD OR EVIL INFLUENCE OF DEPARTED SPIRITS HAS MADE THE CHINESE ONE OF THE MOST SUPERSTITIOUS PEOPLE IN THE WORLD

POMLAD JE TUKAJ!

Gotovo si želi vsak gospodar, da olepša svoj dom in obenem prepreči, da bi se delala škoda na njegovi hiši in sicer s tem, da prebarva svojo hišo z dobro barvo.

PRI NAS DOBITE NAJBOLJŠO BARVO, VARNIS, ENAMEL PO SKRAJNO ZNIŽANIH CENAH

Imamo tudi vsakovrstno vrtno orodje, semena in gnojila ravno tako po zelo nizkih cenah.

Se priporočam za naklonjenost

Anton Dolgan

15617 Waterloo Rd.

KEnmore 1299